

VILTSPÅRHUNDEN

Vid all jakt ska en eftersökshund, lämplig för uppgiften, finnas tillgänglig. Viltspårhunden används vid klövviltjakt men en tränad hund kan även utnyttjas då vilt skadats vid viltkollisioner.

Hunden ska från skottplatsen eller olycksplatsen kunna följa det skadade djurets spår fram till sårlegan. Hunden ska gå i spårlina.

Kravet på lydnad hos en viltspårhund bör ställas högt. Bra lydnad ger många praktiska fördelar. Lär hunden linförighet med kommandot "sakta". En lydig hund är lättsam och mer uppmärksam att ha med sig i skogen och den finns på rätt plats vid behov.

Målsättningen med det/de första spårträningarna är att göra hunden motiverad. Spårsele eller **spårhalsband, 7-10 meter spårlina, blodflaska** och vilt del med snöre, tillhör utrustningen.

Stänk rikligt med blod på "skottplatsen", släpa sedan vilt delen samtidigt som du stänker rikligt med blod, minst ett par stänk per meter. Rikligt med blodstänk gäller bara första gången. Första spåret bör vara rakt 50-100 meter långt och lägges i medvind. Snitsla tätt så du vet var spåret ligger. Vid spårslutet lägger du den släpade vilt delen så att hunden inte kan finna den med hjälp av synen.

Vänta minimum en timme innan du hämtar hunden. En timme gäller bara första gången. Därefter ska det alltid gå 3-4 timmar innan du går spåret.

Skaffa dej en "ritual" vid spårstarten, den ska vara "arbetsignal" för hunden och förhoppningsvis gör den motiverad att spåra.

Gör efterhand spåren svårare och mer realistiska. Använd spårläggarskor, öka spårlängden efterhand till 700 meter, förläng spåråldern upp till 12 timmar. Använd efterhand mindre blod – max 100 ml till 600 meter. Lägg in svårigheter som vinklar, vinklar med avhopp och gör bloduppehåll. Skapa störningar.

Träna en typ av svårighet innan du börjar nästa.

Lär dig "läsa" din hund – går hunden på rätt spår, eller har den tappat spåret.

Träna i skiftande miljöer, variera spåren så mycket som möjligt. Träna på gamla spår. Träna på korsande spår, gör "öglor", så att hunden lär sig att följa det spår den börjat spåra från "skottplatsen". Du ska kunna lita på hunden.

Låt någon annan vara spårläggare. Träna med att en "skytt" följer med vid spårträningen. Träna i mörker, regn och i olika vindförhållanden.

Använd din egen fantasi till spårövningar.

Om det misslyckas, ta det med ro, börja om från början med träningen. Hundar är individer och mognar olika.

SPÅRLÄGGAR UTRUSTNING

DROPPFLASKA / BLODFLASKA alt. SPÅRLÄGGARKÄPP

SPÅRLÄGGARSKOR alt. 3 METER SNÖRE

SPÅRLINA

SPÅRSELE alt. SPÅRHALS BAND

KLÖV ELLER ANNAN VILTDEL

BLOD

Droppflaska / blodflaska av ex tomatketchupflaska eller liknande
Är mest realistiskt då blod hamnar också högre upp i vegetationen

Spårläggarkäpp

Ger doftspår endast på marken. Följer reglerna för viltspårproven.

Spårläggarskor

Ger bra markvittring, ger klövavtryck, ger inte släpsspår. Mest realistiskt.
Du kan bloda klövarna då och då. Du får lite blodupphåll titt som tätt.
Nackdel - du måste ha två klövar av samma art.

Snöre - till att dra/släpa klöven

Du behöver ett snöre (hundkoppel) om ca 3 meter.

Släpsspår ger bra doftmarkering, bra för nybörjarhund. Följer reglerna för viltspårproven. Inte särskilt realistiskt - inget djur släpar någonting.

Spårlina

Ska vara max 10 meter lång (bäst 7-8 meter) av lättglidande material.
Det är bra om linan är i en tydlig färg. Använd inte typ flagglina.

Spårsele

Nackdelar - tar längre tid att ta på och av. Sämre möjlighet att "bromsa" hetsig hund.

Noga att spårsele passa bra. Inte för stor, inte för liten.

Spårhalsband

Brett halsband av nylon eller läder. Lätt att ta på och av.

Noga att halsbandet passar bra. Du ska kunna dra/ta av det över huvudet.

SPÅRLÄGGNING

Snitsla spårstart och spårslut

Snitsla när du gör bloduppehåll, vinklar, markerar sårlega eller andra markeringar
Snitslarna ska placeras högt i din egen ögonhöjd - annars finns risken att hunden lär eller känner vittringen av husses/mattes snitslar

Snitsla och ta ögonmärke var nästa snitsel ska sitta

Glöm inte att ta bort alla snitslar igen - räkna dem

100 meter är ca 125 steg

Bloda max 250 ml till 600 meters spår - då följer du reglerna för viltspårprovet

Bloda 50 ml till 100meters spår

Bloda 150 ml till 600 meters spår

Bloda 250 ml till 1.000 meters spår - du får en noggrannare spårhund

Välj träningstillfälle då det inte är för torrt och hett men heller inte regn

Första träningsspåret läggs ett par timmar i förväg

Börja i lätt skogsterräng, lättgången terräng utan hinder, välj låg undervegetation - alltid i medvind

Undvik vilttäta marker eller andra störningar

Följ inte stigar och vägar - viltstigar/växlar går bra, men kan ge störningsvittring

Markera och bloda ner spårstarten (skottplatsen) rejält, markera med en hårtuss eller skinnbit. - sparka aldrig upp marken.

Använd sparsamt med blod - mer till valp/nybörjare

Håll blodflaskan lågt över marken i början av träningstillfällena - för att få hunden att spåra med låg näsa

Bloda tätt - varje ½ meter (1 steg) vid låg mankhöjd och 1 meter (2 steg) till större hund

Överdriv inte blodmängden - en droppe per ½ eller hel meter.

De första 10 metrarna - bloda rikligt/tätt för att ge en bra spårstart

Du kan lägga godisbitar i spåret de första gångerna (om hunden inte är motiverad)

De första övningsspåren görs raka utan vinklar om 50 - 100 meter långa

Snitsla tätt - du ska veta exakt var spåret är lagt

Skanken/klöven ska släpa i marken hela tiden - ha ett snöre om ca 2.5 meter

Vid spårslutet - gå inte tillbaks i spåret - vinkla 90 grader från spåret. Det är en test på vad hunden spårar på - blod/klöv eller husse/matte.

Glöm inte lämna kvar klöven vid spårslutet

Låt alltid övningsspåret ligga 3 timmar

Spårläggning 2

Gör efterhand spåren längre - Gör mjuka böjar - inga 90 graders vinklar

Öka avståndet mellan blodfläckarna

När hunden klarar raka längre blodspår/övningsspår bra, är det dags att lägga spår med vinklar och avhopp (bloduppehåll)

Lägg ett rakt blodspår som avbryts av någon eller några 90 gradiga vinklar. Gör täta blodspår/fläckar i själva vinklarna. (du kan också lägga en hel sträng med blod - heldragen blodlinje) Snitsla noga vinklarna

Lägg ett rakt blodspår som avbryts med bloduppehåll i ca 5- 10 meter - bloda igen - släpa klöven hela tiden. Du kan göra flera avhopp/bloduppehåll . Snitsla noga avhopp

Träna en sak i sänder

Välj olika terräng, ta in störningar i spåret

Låt en jaktkamrat lägga övningsspåret

När hunden klarar 600 meters spår, 6 timmar gammalt. Med max 250 ml blod. Två bloduppehåll på 15 meter och 4 räta vinklar = dags för anlagsprov och fler mer avancerade spårövningar.

Låt fantasin flöda när du lägger övningsspår därefter.

Test

Kontrollera att hunden följer dofterna av blod och klöv - och inte spårläggarens doftspår.

Innan du ska gå spåret, promenera längs spåret (en meter sidan av spåret) från startplatsen/skottplatsen i ca 50 - 100 meter, vik av tvärt från spåret, markera med snitsel.

KURSPLAN FÖR VILTSPÅRHUND OCH FÖRARE - EFTERSÖKSEKIPAGE

- 1 Kort presentation av hundförare, hund, "nybörjare" eller mer erfaren.
Dela gruppen - "nybörjare" eller mer erfarna ekipage.
Demonstration av spårträningmaterial.
Hur lägger man ett blodspår?
Alla lägger egna spår - enl. 1 och 2 för nybörjare, enl. 3 och 4 för erfarna.
Använd ca 10 cl blod + släpa klöv.
Kolla lydnaden på hundarna - hundens mognad.
Spårträningsteori.
Efter 1-2 timmar - spårträning.
- 2 Alla lägger egna spår - enl. 2 beroende på hur det lyckades förra gången.
Mer erfarna lägger spår enl. 3 eller 4.
Använd ca 10 cl blod + släpa klöv.
Spårträningsteori.
Lydnadsträning.
Efter 2 timmar - spårträning.
- 3 Lägga spår till varandra - enl. 2 eller 3 för mindre erfarna och enl. 4 för erfarna.
Använd ca 10 cl blod + släpa klöv.
Spårträningsteori.
Lydnadsträning.
Efter 3 timmar - spårträning.
Kritik av hund och förare.
- 4 Lägga spår till varandra - enl. 3 eller 4 för mindre erfarna och enl. 5 för erfarna.
Använd ca 10 cl blod + släpa klöv.
Spårträningsteori.
Lydnadsträning.
Lagar och förordningar, Jaktledaren, Eftersöks teori.
Efter 4 timmar - spårträning.
Kritik av hund och förare.
- 5 Lägga spår till varandra - enl. 3/4 för mindre erfarna och enl. 5/6 för erfarna.
Använd ca 10 cl blod + släpa klöv. För erfarna kan ni prova spårläggarskor.
Spårträningsteori.
Eftersöks teori - skottplatsen, sårlegor.
Artkännedom - anatomi.
Efter 4 timmar - spårträning.
Kritik av hund och förare.

- 6 Lägga spår till varandra - enl. 4/5 för mindre erfarna och enl. 6/7 för erfarna.
Använd ca 15 cl blod + släpa klöv alternativt spårläggarskor.
Spåret ska vara minst 600 meter.
Spårträning teori.
Skottplats undersökning - praktik.
Efter 4 timmar - spårträning.
Kritik av hund och förare.
- 7 Lägga spår till varandra - enl. 5 för erfarna och 6 eller 7 för mer erfarna.
Använd ca 15 cl blod + spårläggarskor.
Spåret ska vara minst 600 meter.
Spårträning teori.
Skottplats undersökning - praktik.
Skottprovning mot viltattrapp.
Efter 4 timmar för erfarna och 6 till 12 timmar för mer erfarna - spårträning.
- 8 Lägga spår till varandra - självvalt alternativ, minst 500 meter.
Använd max 15 cl blod + spårläggarskor.
Hundens dådkraft och skärpa - praktik. Viltattrapp.
Skottprovning över hund.
Eftersöks teori.
Spårträning teori.
Efter 4/12 timmar för erfarna och 6/12 timmar för mer erfarna - spårträning.
Kritik av hund och förare.
- 9 Lägga spår till varandra - enl. anlagsklass för erfarna.
Lägga spår till varandra - enl. anlagsklass alt. 6/7/8 för mer erfarna.
Minst 600 meter med max 15 cl blod + spårläggarskor.
Minst en sårlega/markering.
Eftersöks teori - skytten.
Lydnadsträning.
Spårträning teori.
Efter 5 timmar - spårträning
Kritik av hund och förare.
- 10 Kursledarna lägger spår kvällen innan.
Lägga spår till varandra på öppen mark utan blod med spårläggarskor.
100-200 meter.
Spårträning på "kursledarnas" spår.
Skottplats undersökning - utfrågning av skytten - praktik.
Spårträning teori.
Efter 2-3 timmar - spårträning (utan blod spåret).
Kurskritik.

Spårläggning

- 1:a spåret – 100m

XX

50-100 m

X

- 2:a spåret- 200m

XX

100 m

vinkel

50 m

vinkel

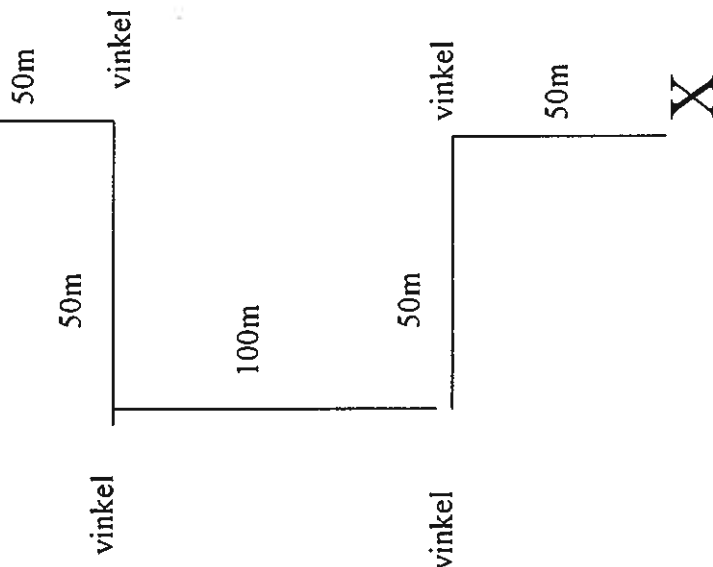
50 m

X

Spårläggning

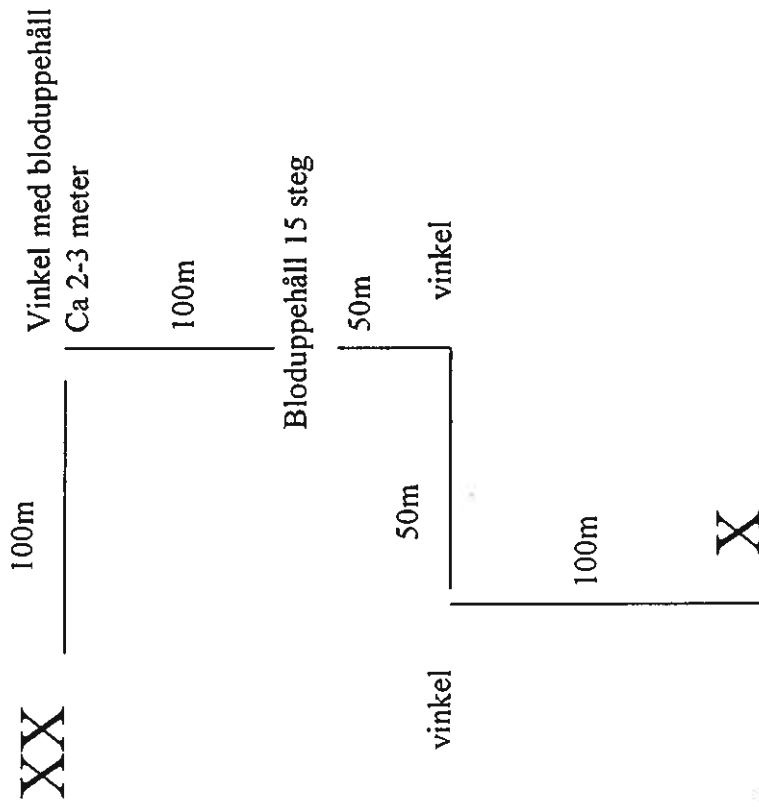
- 3:e spåret – 300m

XX

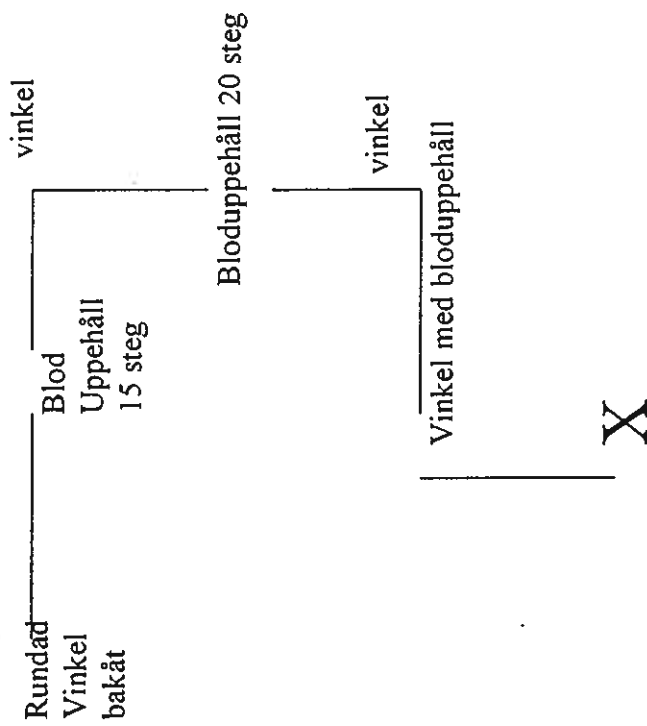
- 4:e spåret- 400m

XX

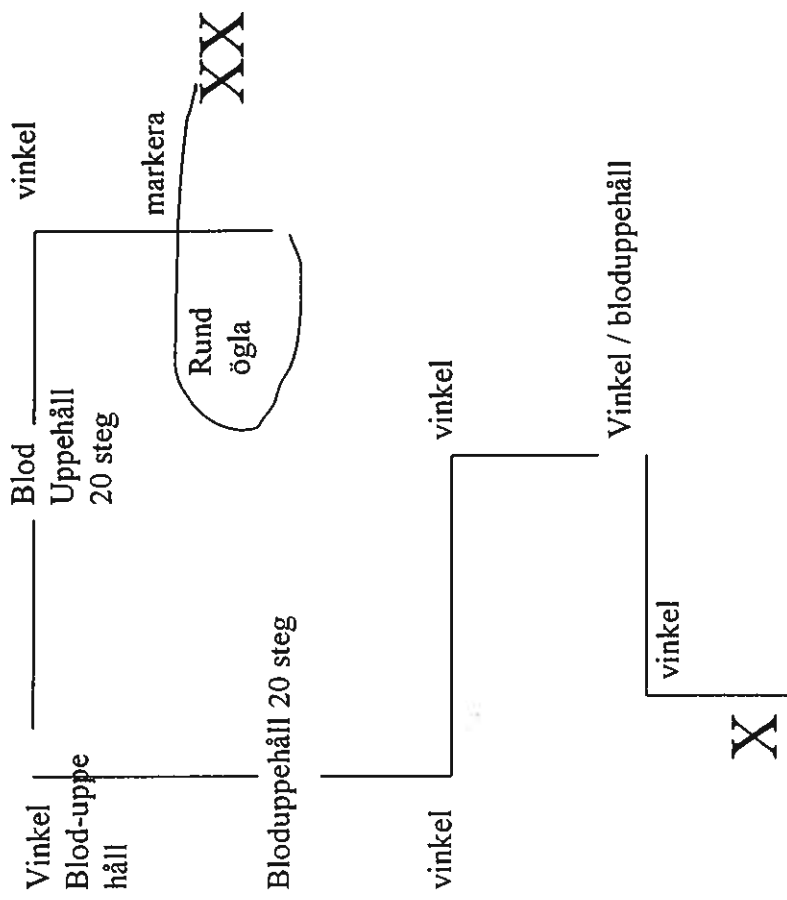

Spårläggning

- 5:e spåret - 500m
XX

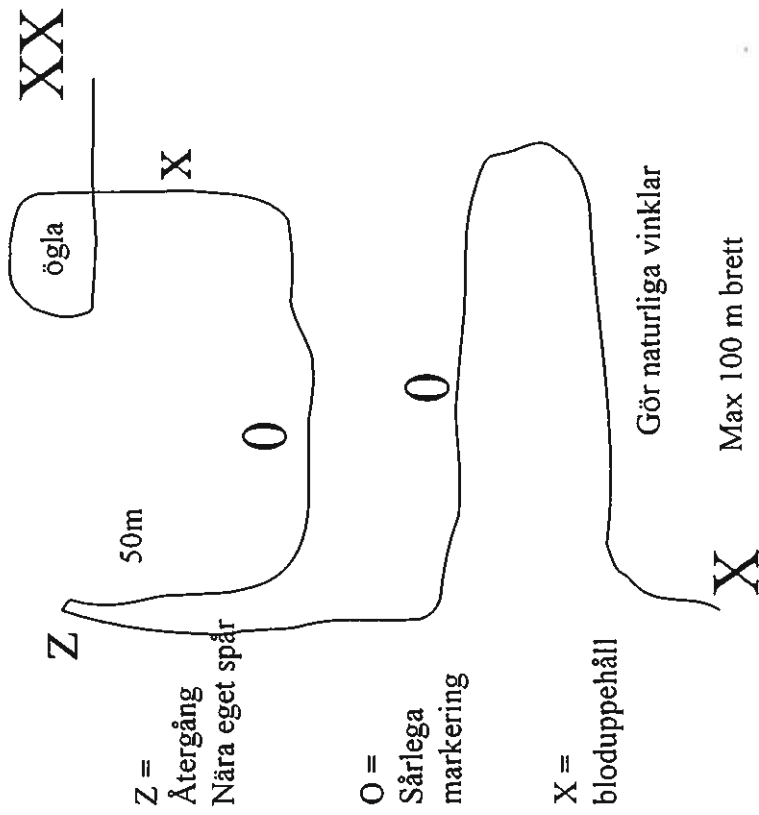
- 6: spåret - 600m

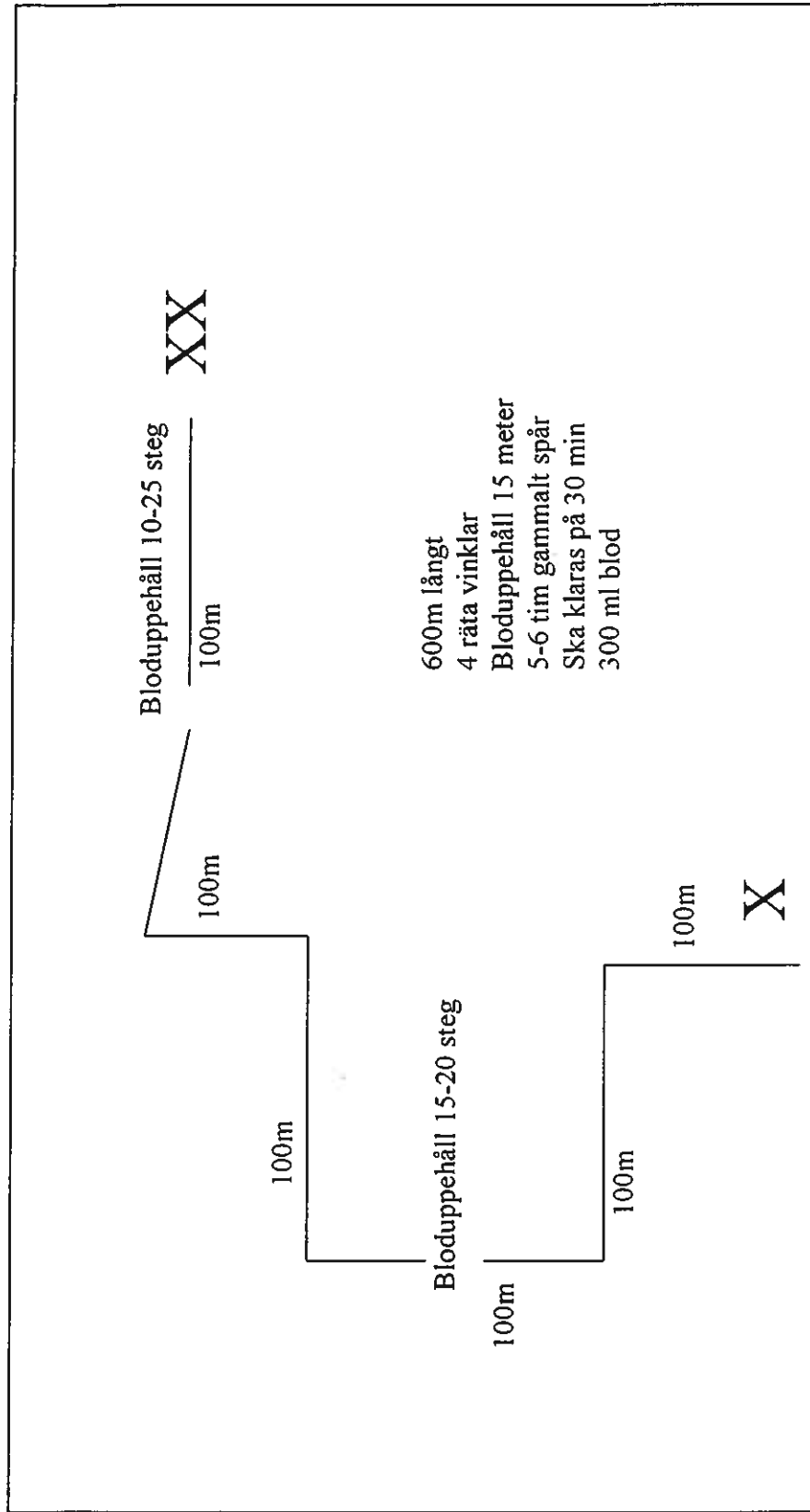
Spårläggning

- 7:e spåret – 600m

- 8:e spåret – 700m

Spårläggning - anlagsklass

Spårläggning - Öppenklass

Bloduppehåll i vinkel

Spårläggaren fortsätter

Återgång 15m utan blod

Bloduppehåll i vinkel

Bloduppehåll 15 meter

- 600m långt
- 300ml blod
- 12-24 timmar gammalt
- 4 räta vinklar
- Bloduppehåll 15 meter
- Bloduppehåll i vinkel 10m
- Återgång 15m utan blod
- Skottprov
- Ska klaras på max 45 min

X

JAKTHUNDENS GRUNDLYDNAD

VARFÖR SKA JAKTHUNDEN LYDA ?

Hunden visar bättre kontakt - är mottagligare för husse/mattes samtycke eller missnöje.

Hunden kan läras att inte jaga förbjudet vilt.

Hunden löper mindre risk att bli "jaktidiot".

Lydnad ger föraren kontroll och möjlighet att bestämma när, var och hur hunden ska jaga.

Lydnaden är en förutsättning för att gå vidare med specialdressyr såsom apportering och **eftersök**.

En lydlig jakthund blir dessutom en trevligare familjehund.

Du och hunden måste kunna **linförighet**.

Linförighet = Du får en lydlig och uppmärksam hund.

Linförighet = Då kan du lära hunden gå **"sakta"**

Bra att ha när du vill att hunden inte ska gå för fort eller dra i spårlinan.

Linförighet = Du kan lära hunden **sitt och "stanna kvar"**

Bra att ha vid exempelvis "skottplats" undersökningen. Du kan ha förberett med spårhalsband och spårlina. Du kan under spårets längd ha behov att sätta hunden.

Linförighet = **Inkallning** av hunden, vilket naturligtvis alltid är av godo.

Det är praktiskt att ha hunden lös och i kommandot "stanna kvar" när du är färdig med "skottplats" undersökningen - kallar du in hunden.

Linförighet = **Platsliggning**, då har du större dominans över din hund.

Bland annat bra att ta till i jaktstugan och i bilen.

Tänk på att **motivationen ökar** - när hunden upplever lust

när hunden lyckas

när beteendet belönas

motivationen minskar - när hunden upplever olust

när hunden misslyckas

när hunden bestraffas

Enda tillåtna **bestraffningen** är: ett kraftigt "nej" och vid behov, ta ett kraftigt tag i nacken.

Undvik att bli en godisautomat.

EGENHETER HOS INDIVIDEN HUNDEN

Alla hundar kan läras att spåra. Hundens natur är att spåra, söka efter byte.

Rasen:

Viltspårhundar – avlade för ändamålet = låg näsa, lugnt tempo, spårnoga. Dådkraft.

Ras och individen:

Drivande hundar – Stor jaktlust, avlade för att gå med låg näsa. Växlar gärna över på färskare spår. Tax, Basset, Drever blir ofta bra spårhundar.

Wachtelhund – Går ofta med låg näsa, spårnoga. Dådkraft, bytesmedveten med viss skärpa. Tar även luftvittring.

Individen:

Spaniel – Rotare, zig/zag över spåret. Lätt att tappa spåret, ofta för fort i spåret.

Retriver – Avlad att vara snabb i söket, bytesmedveten. Ofta för fort i spåret, lätt att tappa spåret. Jaktlabbe har dådkraft och ofta skärpa.

Tyska brukshundar = stående fågelhundar – Dådkraft, skärpa hos Vorsteh, bytesmedvetenhet. Går ofta för fort i spåret, tar gärna luftvittring.

Tyskjaktterrier – Dådkraft, skärpa, bytesmedvetenhet och jaktlust. Ej spårnoga, Tar gärna luftvittring. Bra med lågställd hund. Kan vara för mycket skärpa.

Spetshundar – Jaktlust, dådkraft, bytesmedveten och viss skärpa. Jagar med alla sinnen – luftvittring, hörsel, syn. Sällan markvittring, ej spårnoga.

Engelska stående fågelhundar – Går endast på luftvittring. Får inte gå på hårvilt.

Brukshundar: en del har spårning i sina gener. Ex Schäfer, Schnaser, har ofta dådkraft. Kan läras att gå viltspår. Vakt och skyddshundar får man arbeta mer med. Vallhundar brukar inte ha något intresse för spår.

Blandrashundar – Vad har de i sina gener? Kan bli riktigt bra på spår.
Ex Labbe + wachtelhund.

Dådkraft = hunden kan ställa ett skadat djur.

Skärpa = hunden kan avfånga eller hålla kvar djuret.

Jaktlust = lättare att motivera hunden till spårträning.

Bytesmedvetenhet = Kopplad till jaktlusten är det bra.